

Καστελλιώτικα Νέα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΙΝΑ & ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ 1Α • 106 80 ΑΘΗΝΑ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 106 • ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ΄ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΕΥΡΩ 0.20

Ο ΚΑΠΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

Η καλλιέργεια του καπνού στα Καστέλλια, που τόσο πολύ απασχολούσε όλη την οικογένεια για όλο σχεδόν το χρόνο, ήταν ταυτόχρονα ευλογία και κατάρα για τους αγρότες της εποχής. Ευλογία γιατί έδινε τη δυνατότητα στις οικογένειες να σπουδάζουν τα παιδιά τους, κυρίως τα αγόρια, να παντρεύουν τα κορίτσια και να αποταμιεύουν τα υπόλοιπα για να διαβιώνει όλο το χρόνο η οικογένεια, αλλά συγχρόνως και κατάρα γιατί απαιτούσε μεγάλο παιδίμα σε κόπο και άγχος, αφού από την καλή πορεία της σοδειάς εξαρτιόταν και το αν θα πουλιόταν, όταν έπρεπε και όσο έπρεπε.

Η διαδικασία της καλλιέργειας του καπνού ήταν περίπλοκη και για να τον καλλιεργήσεις απαιτούσε να εμπλακείς άμεσα στα γρανάζια της γραφειοκρατίας. Δεν αρκούσε το γόνιμο (ποτιστικό) χωράφι, οι ιδανικές συνθήκες καλλιέργειας, συλλογής και ωρίμανσης, αλλά χρειαζόταν και μια σειρά τυπικών ενεργειών, ώστε να ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία.

Δηλαδή, δήλωση στις αρμόδιες αρχές (Εφορία Καπνού) των στρεμμάτων και των ποσοτήτων καλλιέργειας ανά στρέμμα, σταδιακή επαλήθευση στην πορεία της καλλιέργειας μέχρι την πώληση, αφαίρεση εκ των προτέρων της τυχόν φύρας που θα υφίστατο το σύνολο της παραγόμενης ποσότητας κλπ.

Εκτός τούτων, αν και μια πετυχημένη σοδειά εξασφάλιζε σημαντικά έσοδα και ικανοποίηση για την ανταμοιβή των τόσων κόπων, είχε και τις αρνητικές επιπτώσεις. Υπήρχαν χρονιές που ο καπνός δεν πουλιόταν, όταν έπρεπε και όσο έπρεπε. Πρώτα, λόγω των εσωτερικών συνθηκών που επικρατούσαν και δεύτερον από τη διεθνή ζήτηση του προϊόντος που εξαρτιόταν από πολλούς παράγοντες. Η κοπιαστική εργασία της καλλιέργειας του καπνού απαιτούσε όλη η οικογένεια τους καλοκαιρινούς μήνες να κοιμάται πολύ νωρίς το βράδυ, γιατί έπρεπε να ξυπνήσει στις δύο μετά τα μεσάνυχτα σχεδόν για να γίνει το μάζεμα των φύλλων του καπνού, και στη συνέχεια, να γίνει το αρμάθισμα, το πέραςμα στα καπνόξυλα και το άπλωμα στα καπνοκρέβατα για να ξεραθεί, όπως έπρεπε ο καπνός, ενώ το χειμώνα συνεχίζονταν το ταμπάκισμα, η δεματοποίηση και η αποθήκευσή του.

Όλα αυτά είχαν επιπτώσεις τόσο στην οικογενειακή όσο και στην κοινωνική ζωή ιδιαίτερα των νέων, που δεν είχαν ελεύθερο χρόνο για τις προσωπικές τους ανάγκες και τη διασκέδαση. Επειδή όλη η ποσότητα του καπνού μιας σοδειάς πουλιόταν μια φορά το χρόνο ή χρόνο παρά χρόνο, πολλές φορές τα χρήματα έλειπαν από τις οικογένειες, που αναγκαστικά χρεώνονταν εξ' ανάγκης είτε στην Αγροτική Τράπεζα είτε στους τοπικούς μπυκαλήδες.

Εξάλλου, δεν μπορούσαν να εργαστούν σε άλλους τομείς, διότι η καλλιέργεια του καπνού απαιτούσε συνεχή απασχόληση, αφού συνέπιπτε χρονικά με άλλες εργασίες, όπως σπορά, θερισμός και αλώνισμα των δημητριακών (Συνέχεια στη σελίδα 3)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
GR 50 0172 0540 0050 5410 5407 280
Γράψτε το όνομά σας και την αιτιολογία
«Καστελλιώτικα Νέα»/Kastelliotika Nea

Παρουσίαση της συλλογής «Το ποτάμι» στο Πόρτο Κάγιο από τον Η΄ Πανελλήνιο Διαγωνισμό Διηγήματος (Στέλιος Ξεφλούδας)

Την Τρίτη 19 Νοεμβρίου, στις 9 το βράδυ σας περιμένουμε στο μεζεδοπωλείο Πόρτο Κάγιο στην Αγία Παρασκευή,

Σύλλογος «Τα Καστέλλια», η εφημερίδα «Καστελλιώτικα Νέα», το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης και το

Γαρυττού 112 Αγία Παρασκευή - κοντά στο Μετρό Χαλάνδρι- τηλ. 21 0600 3352 / 6974586419

Η Διαγωνισμός «Στέλιος Ξεφλούδας»

Το Ποτάμι

Οι 12 βραβευμένες ιστορίες

Προοδευτικός Σύλλογος «Τα Καστέλλια»
σε συνεργασία με το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης
και το λογοτεχνικό περιοδικό Literature.gr

σας καλούμε στην παρουσίαση της συλλογής διηγημάτων «Το ποτάμι».

Η συλλογή περιλαμβάνει τα διηγήματα που διακρίθηκαν στον Η΄ Διαγωνισμό Διηγήματος «Στέλιος Ξεφλούδας» με θέμα «Το Ποτάμι», που συνδιοργάνωσαν ο Προοδευτικός

literature.gr.

Θα είναι μια βραδιά αφιερωμένη στους συγγραφείς που διακρίθηκαν, αλλά και μια ευκαιρία ανταμώματος για τους Καστελλιώτες και τους φίλους του χωριού μας, με πολλές εκπλήξεις και...μακαρονόπιτα! Πληροφορίες: Πόρτο Κάγιο,

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»
ΘΕΡΜΗ
ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όσοι αναγνώστες και μέλη ή όλοι του Προοδευτικού Συλλόγου «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ» θέλουν να συμμετάσχουν στην επόμενη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου που θα γίνει μέσω ZOOM (η ακριβής ημερομηνία και ώρα θα ανακοινωθεί έγκαιρα) παρακαλούνται να μας αποστείλουν τα mail τους στην εφημερίδα για να ειδοποιηθούν και να λάβουν γνώση της διεξαγωγής της Γ.Σ.

Τα mail Κώστα Στοφόρου και Βαγγέλη Κωτσίκη αναγράφονται στη δεύτερη σελίδα της εφημερίδας, στο λογότυπο των «Κ.Ν.».

Εκδότης: Κώστας Στοφόρος
e-mail: stoforos@yahoo.com
Τηλ. 6938-713290
Διεύθυνση / Σύνταξη:
Βαγγέλης Κωτσίκης
E-mail: kotsikisv@gmail.com

ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ζητάμε επειγόντως την άμεση οικονομική ενίσχυση όλων σας προκειμένου να συνεχίσουμε απρόσκοπτα την έκδοση των «Καστελλιώτικων Νέων» και τη διεξαγωγή του Πανελληνίου Διαγωνισμού Διηγήματος «Στέλιος Ξεφλούδας». Όπως γνωρίζετε η έκδοση της εφημερίδας στηρίζεται αποκλειστικά στις εθελοντικές σας προσφορές.

Τέτοια εποχή τα παλιά τα χρόνια πριν απ' τις σπαρμουδιές, αλλά και πολύ περισσότερο μετά από αυτές, γινόταν μια επικοινωνία με το θείον η οποία είχε το δικό της χαρακτήρα.

Οι οικογένειες, άντρες, γυναίκες και παιδιά, από μια βδομάδα μπροστά νήστευαν το κρέας, τα αυγά και το γάλα προκειμένου να μεταλάβουν στο μοναστήρι της Δαμάστας, όπου θα πήγαιναν για να λειπουρηθούν, να εξομολογηθούν οι μεγαλύτεροι και να μεταλάβουμε εμείς τα παιδιά.

Η νηστεία από τα αρτύσιμα κρατούσε περίπου μια βδομάδα. Αισθανόμαστε σ' αυτές τις επισκέψεις -τις τοινές- σαν να επικοινωνούσαμε απ' ευθείας με τον Θεό. Στη Δαμάστα ηγούμενος ήταν ο

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΤΑΜΑΤΑ

Κύριλλος, πολύ φίλος του παππού μου και το μοναστήρι υπηρετιόταν απ' τους αγαθούς γέροντες με τις άσπρες βράκες από την Ανθήλη, τον πατέρα Σεραφείμ και τον πατέρα Θεοδόση. Για μας τα παιδιά αυτή η επικοινωνία κάθε χρονιά μας μετέφερε πολύ κοντά στο θείον. Για μας βέβαια ήταν μόνο η θεία μετάληψη η μεγαλύτερη.

Από τους πολύ μεγαλύτερους από μας εκτός από τη μετάληψη προηγείτο η εξομολόγησις. Αλησμόνητα μένουν εκείνα

τα κωλοσορίσματα στο μοναστήρι, όταν φτάναμε με τα αλογομούλαρά μας. Σε μας τα παιδιά οι καλόγεροι προσέφεραν κάτι μεγάλα λουκούμια. αλησμόνητα. Το πράγμα βέβαια δεν ήταν χωρίς θυσίες. Είχαμε ήδη νηστεία και συνεχίζαμε τη νηστεία και το σπουδαιότερο έπρεπε να παρακολουθήσουν με την ξεχωριστή λειπουργία από τις 11 το βράδυ μέχρι τις 2 το πρωί.

Βέβαια κάθε σπίτι εκτός από την προσφορά που είχε για την παραμονή του

στο μοναστήρι έφερνε και δώριζε μέχρι και βελόντες και γινωτές.

Το μοναστήρι ήταν πεντακάθαρο οι δε καλόγεροι καλλικέλαδοι ψάλτες αριστεροί και δεξιοί κυριαρχούσε δε η βιβλική μορφή του Κυρίλλου. Εκτός απ' τ' άλλα φιλεύοντας τα παιδιά τα καπνούσε με το δικό του τρόπο αρκετές φορές κατά την παραμονή μας! Μένουν αλησμόνητοι οι λόγοι του Κυρίλλου σε μας τα παιδιά: Όπως, σαλαματιά σαλαματιά ποτάμι γίνεται ή ο καλός ο άνθρωπος από τη συμπεριφορά του στον πλησίον φαίνεται.

Και είναι αυτά τόσο παλιά όσο και μεις που με την αγνή πίστη ζήσαμε την εποχή αυτή.

X.-

Κοινωνικά

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο Γιώργος Ιω. Καρδάκος και η Βίκη Παφίλα στις 7 Σεπτεμβρίου 2024 βάπτισαν το γιο τους Γιάννη (ευτυχής παππούς ο Γιάννης Γ. Καρδάκος).

Τα «Κ.Ν.» τους εύχονται καλή του τύχη.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

- Η Νίκη Αρσένου κόρη του Θανάση Αρσένου και της Βιβής Μπαλωμένου πέτυχε

στη Σχολή Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Ο Δημήτρης Μυστακίδης, γιος της Ντίννας Ανδρέα Σκουρτιά, πέρασε στο τμήμα Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Τα «Κ.Ν.» τους εύχονται πάντοτε επιτυχίες.

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Η Εύη Δαρκούδη εφέτης Κερκύρας από τετραετίας μετατέθηκε στο Εφετείο Θεσσαλονίκης.

Η Εύη Δαρκούδη είναι κόρη της Γιάννας Χουλιάρη-Δαρκούδη που κατοικεί μόνι-

μα στη Θεσ/νίκη.

Τα «Κ.Ν.» της εύχονται εις ανώτερα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε και κηδεύτηκε στη Μελβούρνη της Αυστραλίας ο Σταμάτης (Τάκης) Γραβιάς σε μεγάλη ηλικία.

- Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Καστέλλια η Κατίνα Κοτσιμπού, σύζυγος του Νικολάου Κοτσιμπού.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στη Συκάμινο Αττικής ο Γεώργιος Παναγιώτη Κυριαζής.

- Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Καστέλλια η Μαρία Κυρίμη, κόρη του Ταξιάρχη Λυκαυγέρη.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα σε μεγάλη ηλικία ο Δημήτρης (Μίμης) Γ. Μακρής (Γκολέτσας).

- Πέθανε και κηδεύτηκε στα Καστέλλια ο Γιάννης Αθ. Μακρής.

- Πέθανε και κηδεύτηκε στα Καστέλλια στις 24 Αυγούστου 2024 η Ευσταθία, σύζυγος του Σταμάτη Μπάκα, το γένος Παναγιώτη Αποστολόπουλου.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στο προηγούμενο φύλλο των «Κ.Ν.» εκ παραδρομής είχε γίνει λάθος στο κείμενο της σελίδας «ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ» και αφορούσε τον Κώστα Σκόπα. Για την αποκατάσταση της ορθής διατύπωσης ξαναδημοσιεύουμε ολόκληρο το κείμενο.

Αυτοί που μας έφυγαν

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΜΑΚΡΗΣ

Εις την Μνήμην Ιωάννου Αθ. Μακρή

Την 10η Αυγούστου του 2024 έφυγε για την αιώνια πατρίδα και την επομένη ετάφη στην

επίγεια πατρίδα μας, τα Καστέλλια, ο πολυαγαπημένος μας Ιωάννης Μακρής του Αθανασίου και της Μαρίας. Τυπικά υπήρξε εξάδελφος μου, ως υιός της δεύτερης αδελφής του πατέρα μου, στην πραγματικότητα όμως υπήρξε ο μεγάλος μου αδελφός.

Γεννήθηκε στα Καστέλλια τον Φεβρουάριο του 1937 και τελείωσε το δημοτικό σχολείο στο χωριό μας. Κατόπιν έχοντας έντονα την επιθυμία των σπουδών, ήλθε στην Αθήνα φιλοξενούμενος από τον αδελφό του πατέρα του Νικόλαο, στο Δάσος Χαϊδαρίου. Τελείωσε την δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο Αιγάλεω.

Ψηλός, ευθυτενής, αθλητι-

κός, λεβέντης, έβγαине πρώτος σε όλους τους αθλητικούς αγώνες. Μέναμε πολύ κοντά και αυτή ήταν η αιτία της σχεδόν καθημερινής επικοινωνίας μας και συναναστροφής μας. Ήθελε να γίνει στρατιωτικός, όμως ένα θραύσμα από μια παλιά χειροβομβίδα του ακρωτηρίασε μέρος τριών δακτύλων του ενός χεριού και στάθηκε εμπόδιο στην επιθυμία αυτή. Βλέπετε ήθελε να ερευνά και να εξετάζει ότι έβρισκε μπροστά του. Υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία στην αεροπορία, και ενώ ετοιμαζόταν να επιστρέψει στο χωριό για να ασχοληθεί με την κτηνοτροφία, ένα θαυμαστό γεγονός τον οδήγησε στην Πάντειο και κατόπιν στη Νομική, από όπου αποφοίτησε, εργαζόμενος ως «Φύλαξ Ασθενών», στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο, στο Δαφνί.

Νυμφεύτηκε τη Φιλιά Μακρή, με την οποία απόκτησε δύο κόρες την Μαρία και την Δέσποινα. Από την Μαρία απόκτησε τέσσερα εγγόνια και από την Δέσποινα δύο. Ένα μήνα πριν φύγει για την άλλη ζωή, απόκτησε και ένα δισέγγονο, γεγονός που του έδωσε μεγάλη χαρά. Εργάστηκε στο Υπουργείο Εργασίας, όπου δαπάνησε τον εαυτό του σε αυτό, τριώμηνος δυστυχώς μόνον από τις επίσημες Γερμανικές Αρχές, όταν υπηρέτησε στην Ελληνική Πρεσβεία της Βόννης ως Σύμβουλος για θέματα εργασίας των ομογενών. Από την άλλη τον Ελληνικό Κράτος δεν τον τίμησε δεόντως και για να δικαιωθεί προσέφυγε δύο φορές στο Συμβούλιο Επικρατείας, το οποίο τον δικαίωσε. Όμως το «Κράτος» δεν του έδωσε ανάλογη διεύθυνση, φοβούμενο ίσως ότι θα κάνει σωστά τη δουλειά του. Έτσι στα δημοσιοποιούμενα κείμενα του υπέγραφε ως (Διευθυντής άνευ Διευθύνσεως), αργόμισθος χωρίς τη δική του ευθύνη. Αγαπούσε ιδιαίτερα τους γονείς μου και εκείνοι όμως. Συμπαραστάθηκε με αυτοθυσία στον πατέρα μου όταν μετά μία θεομηνία στην Άρτα (1964) καταστράφηκε το στρατόπεδο όπου ο πατέρας μου ήταν οικονομικός διαχειριστής. Αυτό, που όταν ενηλικιώθηκα μας συνέδεσε, ήταν κυρίως η αγάπη μας για τη Ρωμιοσύνη και ιδιαίτερα η κοινή μας αγάπη για την Επανάσταση του 1821. Καμάρωνε ο ίδιος, γιατί το ότι ήταν απόγονος του Επαναστάτη Στρατηγού Δ. Μακρή του '21. Του άρεσε να γράφει και να δημοσιοποιεί τις σκέψεις του, μέσω των εφημερίδων. Όμως το ανέκδοτο πόνημά του, «Φύλαξ Ασθενών» είναι ιδιαίτερα σημαντικό, διότι είναι εμπειρία ζωής. Αγαπούσε καθ' υπερβολήν το χωριό μας, τους συγχωριανούς, συγγενείς και μη. Γνώριζε πολύ καλά την ιστορία του χωριού μας, τα ήθη και τα έθιμά του. Πονούσε πολύ, για την σημερινή κατάσταση γενικότερα.

Θέλω να εκφράσω τη λύπη μου, γιατί δεν ήμουν έτοιμος και δεν τίρησα την επιθυμία του μακαριστού Ιωάννη, να μιλήσω κατά την κηδεία του. Έτσι με σύμφωνη γνώμη των παιδιών του, συνέταξα αυτό το συνοπτικό κείμενο προς την

εφημερίδα του χωριού μας.

Θα μας λείψει σε όλους. Ας προσευχηθούμε όλοι για την ανάπαυση της ψυχής του, εν χώρα ζώντων.

Αιώνια του η Μνήμη.

Δημήτριος Ιωάννη Χουλιάρης

ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΙΜΗ

Η Μαρία Κυρίμη, το γένος Λυκαυγέρη, γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Πειραιά το 1948.

Εισήχθη, κατόπιν εξετάσεων στο Ράλλειο Γυμνάσιο Πειραιώς, από όπου απεφοίτησε το 1966 και ύστερα από πανελλήνιες εξετάσεις εισήχθη στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Ολοκλήρωσε τις σπουδές της ως αριστούχα και εν συνεχεία, κατόπιν εξετάσεων φοίτησε στη Νομική Σχολή Αθηνών, απ' όπου ωσαύτως αρίστευσε. Άκρως φιλομαθής, εισήχθη και ολοκλήρωσε τις σπουδές της και σε άλλες δυο πανεπιστημιακές σχολές: το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και τη Θεολογική Σχολή Αθηνών.

Παντρεύτηκε τον ιατρό Παναγιώτη Κυρίμη (τέως αρχίατρο του ΟΣΕ). Υπήρξε μητέρα τριών τέκνων, ιατρών: της Βασιλικής, του Αλεξάνδρου και του Ταξιάρχη και γιαγιά δυο εγγονών απ' τον υιό της Ταξιάρχη: της Μαρίας και της Δήμητρας.

Οι γονείς της Ταξιάρχης και Αγγελική Λυκαυγέρη τη γαλούχησαν από νωρίς με χρηστά ήθη και της εμφύσησαν την ιδιαίτερη αγάπη για τον τόπο της -τα Καστέλλια- που μέχρι το τέλος του βίου της είχε. Αισθανόταν πάντα υπερήφανη για τον τόπο καταγωγής της, μεγάλη αγάπη για τα Καστέλλια και έτρεφε απεριόριστη εκτίμηση προς τους συγχωριανούς και τις συγχωριανές της.

Υπήρξε καθ'όλο το βίο της υποδειγματική σύζυγος και στοργική μητέρα και γιαγιά, χωρίς να παρεκλείνει καθ' ελάχιστον απ' τις ηθικές αρχές που της διδάξαν οι γονείς της Ταξιάρχης και Αγγελική, μεταλαμπαδεύοντάς τις στα παιδιά και τα εγγόνια της. Αφιέρωσε τη ζωή της στον άοκνο αγώνα ανατροφής των τέκνων της, στη στήριξη της οικογένειάς της και στη λατρεία της προς τον Θεό. Τόσο με το απαράμιλλο ήθος της, τις εξαιρετικές σπουδές της και τις πανεπιστημιακές της γνώσεις, τον έντιμο βίο της, την πραότητα του χαρακτήρα της, την αγάπη προς το χωριό, τους συγχωριανούς και συγγενείς της, όσο και με τον προσωπικό της αγώνα και τις αμέτρητες θυσίες της ως σύζυγος και μητέρα, η Μαρία τίμησε το λατρε-

(Συνέχεια στη σελίδα 3)

Ένας αξέχαστος νεανικός γάμος στην Βιρτζίνια

Σ' ένα ρομαντικό περιβάλλον, ένα λαμπερό καλοκαιρινό απόγευμα, έγινε ο γάμος του **Athan Anderson (εγγονού της Καστελιώτισσας Χριστίνας Σταματέλου - Κοράκη) με την Katrina Lytle.**

Η γαμήλια τελετή έγινε την 1^η Ιουνίου, σ' ένα εξαιρετικής αισθητικής αγρόκτημα, χαρακτηριστικό της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της περιοχής της Βιρτζίνια.

Μετά το τέλος της τελετής με την ανταλλαγή των όρκων, ακολούθησε δείπνο και πάρτι στις εγκαταστάσεις του αγροκτήματος. Οι καλεσμένοι (από ΗΠΑ και Ελλάδα) το γλέντησαν με την καρδιά τους και χόρεψαν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Το νεαρό ζευγάρι (φωτο), που είναι μαζί από τα πρώτα χρόνια των σπουδών τους, έλαμπε από ευτυχία για την κοινή ζωή τους που ξεκινούσε κι επίσημα εκείνο το βράδυ.

Ο **Athan Anderson**, είναι ο μεσαίος γιος του **Clay** και της **Joanne**, κόρης της Χριστίνας Σταματέλου και του Γιώργου Κοράκη. Είναι πολύ συνδεδεμένος με τον ελληνικό τρόπο ζωής, που χάρις στην γιαγιά και τον παππού του, έχει επισκεφθεί την Ελλάδα και το χωριό μας και λατρεύει την ελληνική κουζίνα. Είναι βιολόγος άγριας πανίδας με master στην επιβίωση και προστασία Ιχθύων και Άγριας Φύσης. Η **Katrina** έχει κάνει σπουδές με master στην Εφαρμοσμένη Συμπεριφορά Διαταραχών Αυτισμού.

Τα «Καστελλιώτικα Νέα» εύχονται στους νεόνυμφους κάθε ευτυχία και στη γιαγιά Χριστίνα και τον παππού Γιώργο να καμαρώσουν στον γάμο τους σύντομα και τα άλλα δύο εγγόνια τους (**Samantha** και **Alex**).

Τριμηνιαία Έκδοση
«ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»
Ιδιοκτησίας του
Προσδευτικού Συλλόγου
«ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ»
Οδός Σίνα & Δαφνομήλη 1Α
Αθήνα - Τ.Κ. 106 80
Α.Φ.Μ. 090381071
ΚΩΔΙΚΟΣ: 4490

Εκδότης
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΟΦΟΡΟΣ
Τηλ.: 6938-713290

E-mail: stoforos@yahoo.com

Δ/νση - Σύνταξη

Βαγγέλης Κωτσίκης

E-mail: kotsikisv@gmail.com

Υπεύθυνος ηλεκτρονικών μέσων

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΜΠΑΞΙΟΣ

Αριθμός φύλλου 106

ΙΟΥΛ. - ΣΕΠΤ. 2024

Ηλεκτρονική σελ/ση

Εκτύπωση

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γερανίου 7-2ος όροφος

Τηλ.-Fax: 210-5238107

E-mail: costaszi@yahoo.gr

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

- Τα ευνοπόγγραφα κείμενα απηχούν τις απόψεις των συγγραφέων τους. Διατηρείται όμως το δικαίωμα συντόμευσης μεγάλων κειμένων.
- Τα υπόλοιπα κείμενα είναι ευθύνη της σύνταξης και του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Για αλλαγή διευθύνσεων ή νέων διευθύνσεων να ενημερώνετε τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Τα κείμενα δεν επιστρέφονται.

Αυτοί που μας έφυγαν

(Συνέχεια από τη σελίδα 2)
μένο της χωριό, τα Καστέλλια.
Ο θάνατός της, μας αφήνει ένα μεγάλο κενό και η απώλειά της μια ανεπούλωτη πληγή. Ευχόμαστε και προσευχόμαστε ο καλός Θεός, που τόσο πολύ Τον πίστεψε και Τον αγάπησε, να έχει αναπαυμένη την ψυχή της, μαζί με τους δικούς της, εν σκηναίς δικαίων.

☆☆☆

ΚΑΤΙΝΑ ΚΟΤΣΙΜΠΟΥ

Έφυγε από τη ζωή στις 10 Ιουλίου 2024, στο νοσοκομείο που νοσηλεύονταν, η

Κατίνα Κοτσιμπού σε ηλικία 84 ετών. Η Κατίνα Κοτσιμπού γεννήθηκε στο Ούιτλο Λακωνίας και ήταν παντρεμένη με τον Νικόλαο Κοτσιμπού με τον οποίο απέκτησαν 3 παιδιά και 6 εγγόνια. Περνούσε μεγάλα διαστήματα στο αγαπημένο της χωριό μαζί με τον σύζυγό της και ήταν δραστήριο μέλος του συλλόγου γυναικών Καστελλίων όπου έπαιρνε μέρος σε όλες τις εκδηλώσεις που διοργανωνόνταν. Θα την θυμούνται όλοι στο χωριό για τις ατελείωτες ώρες που περπατούσε κάθε ήμερα σε αυτό.

Αγαπημένη μας σύζυγε, μητέρα και γιαγιά δε θα σε ξεχά-

σουμε ποτέ. Θα σε θυμόμαστε πάντα με χαμόγελο για όλα όσα μας πρόσφερες και την αγάπη που μας έδωσες.

☆☆☆

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Έφυγε ξαφνικά από τη ζωή τον περασμένο Αύγουστο σε ηλικία 67 ετών και κηδεύτηκε

στο Συκάμινο Αττικής, τόπο της μόνιμης κατοικίας του, ο Γιώργος Παν. Κυριαζής, γιος του εργολάβου και ιδιοκτήτη μάντρας οικοδομών, Τάκη Κυριαζή. Ο Γιώργος εργάστηκε ως τεχνικός στον ΟΣΕ και μετά τη συνταξιοδότησή του συνέχισε να εργάζεται επί μακρόν σε ιδιωτική επιχείρηση σε αντικείμενα της ειδικότητάς του.

Ήταν παντρεμένος με την Κωνσταντίνα, με την οποία απέκτησαν δύο κόρες. Ο Γιώργος ήταν πολύ ευχάριστος, κοινωνικός και δραστήριος άνθρωπος. Αγαπούσε πολύ το χωριό στο οποίο περνούσε αρκετό χρόνο, όλα τα χρόνια της επαγγελματικής του ζωής, επισκεπτόμενος σε τακτά διαστήματα τους γονείς του που ζούσαν στο χωριό.

Πριν τον αιφνίδιο θάνατό του βοηθούσε τα παιδιά του στις επιχειρήσεις τους.

☆☆☆

ΕΥΣΤΑΘΙΑ (ΤΟΥΛΑ) ΜΠΑΚΑ

Η Τούλα Παναγιώτη Αποστολοπούλου (Μπουσανοπαναϊτάκη), σύζυγος του Σταμάτη Μπάκα πέθανε και κηδεύτηκε στα Καστέλλια στις 26 Αυγούστου 2024. Έφυγε από τη

ζωή πλήρης ημερών και χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα υγείας. Ήταν παντρεμένη με τον Σταμάτη Μπάκα με τον οποίο απέκτησαν δύο κόρες, τη Βούλα και τη Γεωργία. Η Βούλα παντρεμένη στη Γραβιά λειτουργούσε με τον σύζυγό της Σούπερ Μάρκετ επί πολλά χρόνια. Μετά τον θάνατο του συζύγου της συνεχίζει να το διαχειρίζεται η ίδια. Η Γεωργία Μπάκα είναι παντρεμένη στους Δελφούς. Η Τούλα υπήρξε ένας ήσυχος και ήρεμος άνθρωπος, πολύ ευχάριστη και κοινωνική.

☆☆☆

ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΟΠΑΣ

Έφυγε από τη ζωή στις 5 Μαΐου 2024 και σε ηλικία 83 ετών ο Κώστας Σκόπας. Ο Κώ-

στας ήταν παντρεμένος με τη Σούλα, κόρη του Παναγιώτη και της Γιαννούλας Κυριαζή, με την οποία απέκτησε δύο κόρες και δύο εγγόνια.

Εργάστηκε ως μηχανοδηγός στον ΟΣΕ και όταν συνταξιοδοτήθηκε ζούσε για μεγάλα διαστήματα στο χωριό μας που υπεραγαπούσε. Ο ίδιος καταγόταν από την κοντινή μας Δρυμαία (Γλούνιστα).

Ήταν ευχάριστος στις συναναστροφές του και πολύ φιλικός προς όλους.

Συμμετείχε σε όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις του χωριού, πάντοτε με ευχάριστη διάθεση, αν και ο ίδιος αντιμετώπιζε προβλήματα υγείας. Εκείνο όμως που τον συγκλόνισε και τον τάραξε ψυχικά ήταν ο ξαφνικός θάνατος της κόρης του που έφυγε σε πολύ νεαρή ηλικία.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

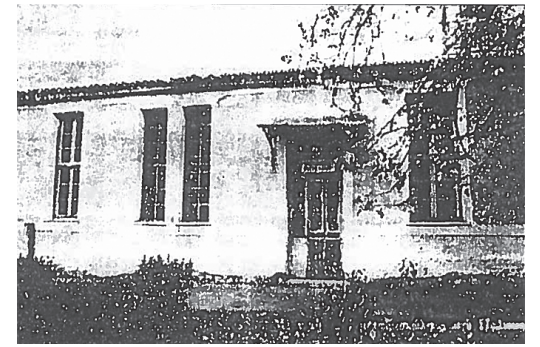
Στο Πάνω Καστέλλι και στον Παλιοχλωμό ως Σχολεία χρησιμοποιούσαν τις εκκλησίες του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Αθανασίου με δασκάλους τους παπάδες και αναγνωστικά βιβλία το Οκταήχι και τον Απόστολο. Για τον τρόπο διδασκαλίας σ' αυτή τη μορφή της εκπαίδευσης έχουμε γράψει πολλές φορές κατά καιρούς στα «Καστελλιώτικα Νέα».

Το σχολείο μετά την εγκατάσταση του χωριού στη σημερινή του θέση λειτουργήσε στο ισόγειο του σπιτιού του Γιαννάκου Βέλλιου, που βρίσκεται ακριβώς απέναντι από το Κοινοτικό Γραφείο (οικία Δρόσου Βέλλιου).

Αργότερα με δαπάνη του Εθνικού Ευεργέτη Ανδρέα Συγγρού κτίστηκε το γνωστό ως **Παλιό Δημοτικό Σχολείο** (φωτο) δίπλα στον Ιερό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (Ευαγγελίστρια) στη νότια πλευρά.

Το πρώτο αυτό Δημοτικό Σχολείο ήταν ισόγειο με δύο μεγάλες αίθουσες και γραφείο. Επειδή οι μαθητές ήταν πολλοί και το σχολείο, έπρεπε να λειτουργεί ως τριτάξιο (τριθέσιο) μισθώθηκε το γειτονικό κτήριο (σπίτι του Λεωνίδα Σακελλαρίου) στο οποίο λειτουργήσαν δύο τάξεις του Σχολείου και χρησιμοποιήθηκε και ως σπίτι της δασκάλας. Το παλιό Δημοτικό Σχολείο, όπως λεγόταν μέχρι τις μέρες μας και λειτουργήσε μέχρι το 1932.

Στη συνέχεια στο χώρο του λειτουργήσε η Αγροτολέσχη και η Βιβλιοθήκη. Την περίοδο 1929-1932 ολοκληρώθηκε το κτίσιμο του σημερινού διορόφου πέτρινου κτηρίου με χρηματοδότηση του ελληνικού δημοσίου, όπου και λειτουργήσε μέχρι το 2003 το Δημοτικό Σχολείο του χωριού (φωτο). Η δαπάνη ανέγερσης εξασφαλίστηκε με δαπάνες του συνηθισμένου δημοσίου προς το ελληνικό δημόσιο επί πρωθυπουργίας Ελευθερίου Βενιζέλου (Υπουργός Παιδείας ο Γεώργιος Παπανδρέου).

ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝΤΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ (από την εγκατάσταση του χωριού στη νέα θέση)

- Παπαγεώργιος Αδαμόπουλος	
- Παπαθύμιος Ρούπιας	
- Τηλέμαχος Καινούργιος	1898
- Αθαν. Παπαευθυμίου	1898-1900
- Χρήστος Παπαγεωργίου	1901-1922
- Ηλίας Δροσόπουλος	1907
- Παναγιώτης Τσαπάγιας	1907-1918
- Παναγιώτης Μεθισσάρης	1905-1906
- Αθαν. Αποστολόπουλος	1916-1949
- Ηλίας Σταθόπουλος	1917-1940
- Ευθυμία Φουρνέλη	1930-1936
- Ευσταθία Μαυριά	1935-1961
- Ζωή Καδόδα	1937-1961
- Παναγιώτης Λιάκος	Κατοχή
- Αθανάσιος Κοτσίκης	»
- Γεώργιος Μακρής	»
- Δημήτριος Σκωθίλης	1946-1961
- Ευθύμιος Καψής	1949-1962
- Αναστασία Τούντα - Μούκα	1958-1959
- Κωνσταντίνα Ρούσκα	
- Ραυτοπούλου	1960-1962
- Ιωάννης Ζαγγανάς	1959-1966
- Μαρία Παπανικοδήλου - Κυριαζή	1962-1967
- Αθανασία Παπαυγέρη - Μακρή	1967-1970
- Μαρία Κουτρούμπα - Καρμίρη	1962-1971
- Κωνσταντίνος Καρμίρης	1966-1971
- Κων/νος Γιαθούρης και Παναγιώτα Βλάχου	1971-1976
- Σπύρος Κυριάκος και Παναγιώτα Βλάχου	1976-1980
- Ιωάννης Γεωργίου και Μαρία Αντωνίου	1980-1982
- Γεώργιος Ζήσης και Κρίτων Χρυσικός	1983-1984
- Κρίτων Χρυσικός και Μαρία Παπαδήμα	1985-1989
- Ιωσήφ Μιχαηλίδης	1990-2001
- Δημήτρης Γλωσσόπουλος	1990-1996
- Γεώργιος Ντζιαβίδας	1996-2000
- Γεωργία Γκούμπλια	2001-2002

Ο ΚΑΠΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1) και καλλιέργεια και φροντίδα των αμπελιών.

Βέβαια λόγω του καπνού το χωριό χαρακτηριζόταν ως «Κεφαλοχώρι» και το αποτέλεσμα ήταν η συνεχής αναβάθμισή του σε όλα τα επίπεδα. Για παράδειγμα διέθετε μόνιμο γραμματέα, που έφτανε μέχρι το βαθμό του Τμηματάρχη Α', καθώς και μόνιμο κλητήρα.

Όταν οι συνθήκες καλλιέργειας του καπνού άλλαξαν (μηχανική εξ ολοκλήρου καλλιέργεια που αφορούσε μεγάλες ποσότητες) οι Καστελλιώτες απογοητευμένοι από τις στερήσεις και τις θυσίες που υπέστησαν τόσα χρόνια εγκατέλειψαν ολοκληρωτικά την καλλιέργειά του.

Σήμερα στην περιοχή μόνο μεγάλοι καλλιεργητές απόμειναν να ασχοληθούν με την καλλιέργεια του καπνού. Κανένας όμως στα Καστέλλια.

Τελευταία φορά που θυμάμαι να καλλιεργείται καπνός στο χωριό ήταν στις αρχές της 10ετίας του '80 που μόνο ο Σταμάτης Μπάκας ασχολιόταν με την καλλιέργεια καπνού με μηχανικό τρόπο (αρμάθιασμα κ.λπ.).

B.K.

ΧΡΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΕΙΛΑΝ

	ΕΥΡΩ
- Αρετή Σκωθίλη	100
- Μαίρη Χατζηγιάννου	50
- Βασίλης Γιαννάκης	50
- Χριστίνα Κοράκη (ΗΠΑ)	100
- Γιάννα Δαρκούδη	60
- Βούλα Στ. Μπάκα	20

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ ΘΑΝΟΝΤΩΝ

• Στη μνήμη του συζύγου και πατέρα τους Δημήτρη (Τάκη) Χαμηλού	
- Η σύζυγος Βασιλική (Κούφα) και τα παιδιά της	100
• Στη μνήμη της Ζωής Αποστολοπούλου και του Δημητρίου Διέννη	
- Λουκία Παππά και Ελένη Ραυτοπούλου	50

Από την λαογραφία και την εκκλησιαστική ιστορία του χωριού

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΞΩΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ -ΙΕΡΕΙΣ-

Στους Βυζαντινούς χρόνους το Πάνω Καστέλλι και ο Χλωμός εκκλησιαστικά υπάγονταν στη Μητρόπολη Βάργινανης (Βούγιαννης είναι γραμμένο στον «Συνέκδημο» του Ιεροκλή). Η Μητρόπολη αυτή δεν κράτησε πάνω από 200 χρόνια. Από εκεί και έπειτα, όπως επιβεβαιώνεται από ιστορικές πηγές, το χωριό μας υπαγόταν στη Μητρόπολη της Αμφισσας (Σάλωνα), όπως συμβαίνει μέχρι και σήμερα.

• Παραμένει πάντως γεγονός, ότι πριν το χωριό μεταφερθεί και συγκροτηθεί στη σημερινή του θέση, υπήρχε ο Αη Γιώργης Μπαρούκας σαν μετόχι του Αη

Γιώργη Πάνω Καστελλίου με κελιά, που τα θεμέλιά τους σώζονται μέχρι και σήμερα και που κατέρρευσε λίγο πριν από την Επανάσταση του 1821. Στη θέση ακριβώς της παλιάς εκκλησίας κτίστηκε με εράνους των συγχωριανών μας ο σημερινός **Άγιος Γεώργιος** της Μπαρούκας που γιορτάζει στις 23 Αυγούστου.

Όταν το χωριό ήταν ακόμη «Καλύβια», πριν την επανάσταση, την εποχή που ο κόσμος ξεστρεμμάτιζε για να τα μετατρέψει σε καπνοχώραφα, υπήρχαν και άλλες εκκλησίες στο χώρο του.

Από τις πιο παλιές είναι η **Παναγία του Νεκροταφείου** που γιορτάζει κάθε

χρόνο της Ζωοδόχου Πηγής. Έχει κτιστεί ακριβώς πάνω στα ερείπια των πελαγικών τειχών μιας εκ των τεσσάρων πόλεων της Δωρικής Τετράπολης και αρχικά είχε ανακαινιστεί με δωρεά των αδελφών Γιαννάκου Βέλλιου, ενώ η τελευταία ανακαίνιση έγινε με νέα δωρεά.

Το Νεκροταφείο πλάι στην εκκλησία της Παναγίας άρχισε και αυτό να λειτουργεί μετά την εγκατάσταση του χωριού στη σημερινή του θέση μετά τους χρόνους της Επανάστασης, ενώ στο Πάνω Καστέλλι το νεκροταφείο βρισκόταν πίσω από το σημερινό ξωκκλήσι του Αη Γιάννη.

Άλλη εκκλησία ήταν ο **Άγιος Νικόλαος**

που γκρεμίστηκε πριν την επανάσταση και στη θέση του οικοδομήθηκε από τους αδελφούς Γιαννάκου Βέλλιου, ο σημερινός Άγιος Νικόλαος, που αργότερα ανακαινίστηκε με δαπάνη του Παναγιώτη Ιω.

Βέλλιου.

Υπάρχει και άλλη εκκλησία, ο **Άγιος Αθανάσιος Λυκόρραχου** που ανακαινί-

στηκε με έξοδα των αδελφών Παπαδάκη (Παπαϊωάννου). Η τελευταία ανακαίνιση έγινε με δαπάνη της οικογένειας του Γιώργου Μ. Μοσχολιού στη μνήμη του.

Οι παραπάνω εκκλησίες έχουν κτιστεί όλες πάνω σε ερείπια αρχαίων ναών, όπως μαρτυρούν ποικίλα ευρήματα (επιτύμβιες επιγραφές, πλάκες ερειπίων, μωσαϊκά δάπεδα) που δυστυχώς καταστράφηκαν.

Η **Ευαγγελίστρια** κτίστηκε αμέσως

μετά την επίσημη εγκατάσταση στη σημερινή της θέση το 1864, και όπως φαίνεται, στη θέση αυτή υπήρχε μικρή εκκλησία από πριν. Στη σημερινή της σχεδόν μορφή το 1888 κτίστηκε με την ονομασία ο Ιερός Ναός ο **«Ευαγγελισμός της Θεοτόκου»** (Ευαγγελίστρια).

Οι Χλωμήσιοι με τη διάλυση του Παλιοχλωμού και την εγκατάσταση στη σημερινή συνοικία «Χλωμός» του χωριού μας, έφεραν μαζί τους και τον Πολιούχο τους, τον **Άγιο Αθανάσιο**, που πριν χρόνια

ανακαινίστηκε με έξοδα των αδελφών Γ. Σκουρτιά. Ο Άγιος Αθανάσιος Χλωμού έχει και δικό του Νεκροταφείο για τους ενορίτες του.

Φαίνεται ότι υπήρχε και εκκλησία με το όνομα **Άγιος Βασίλειος**, ίσως στην κορυφή του Αη Βασίλη Λυκόρραχου, εκτός από τον Αη Θανάση που βρίσκεται στο Κανιανίτικο και μετοπίστηκε πριν χρόνια για την εξυπηρέτηση των μεταλλείων.

Στο σημείο αυτό πρέπει να μνημονευτεί και το παρεκκλήσι της **Αγίας Παρασκευής** στα Λειβαδάρια, που ερειπώθηκε και δεν υπάρχει πια.

Νεότερη εκκλησία είναι ο **Άγιος Νεκτάριος** που κτίστηκε προ ετών μέσα

στο χώρο του Νεκροταφείου, και την οποία εκκλησία τα «Καστελλιώτικα Νέα» έχουν παρουσιάσει πάρα πολλές φορές.

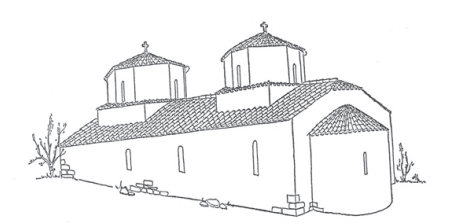
• Στο Πάνω Καστέλλι (Παλιοκαστέλλι), όπως αναφέρθηκε στην αρχή του σημειώματος, υπάρχει σήμερα το ξωκκλήσι

του **Αη Γιώργη**, που κάποτε υπήρξε Μητρόπολη του Πάνω Χωριού και μοναστήρι με καλόγερους έχοντας και μετόχι του Αη Γιώργη της Μπαρούκας και περιουσία του, το Κεφαλάρι του χωριού την Καλογερική, όπως λέγεται μέχρι σήμερα και έχουμε γράψει σχετικά πολλές φορές στα «Καστελλιώτικα Νέα».

Όταν το 1934 άρχισε το γκρέμισμα του παλιού μοναστηριού -τραγικό λάθος- στα θεμέλιά του φάνηκε ότι ο Χριστιανικός

Ο Δίτρουλος ναός προτού κατεδαφισθεί (φωτογρ. του 1934)

Σχέδιο του αρχιτέκτονα δ. Βέρας Μάρκοβιτς, του ναού Αγ. Γεωργίου

ναός είχε κτιστεί πάνω σε ένα βυζαντινό αρχιτεκτονικό μνημείο που μπορούσε να είχε αναστηλωθεί. Κατά την κατεδάφιση του 1934, φάνηκε πως το δίτρουλο μοναστήρι με τις παλαιϊκές κόγχες, που είχε κτιστεί στο όνομα του Αη Γιώργη πάνω σε ειδωλολατρικό ναό και πριν κτιστεί ο βυζαντινός ναός. Ο Αη Γιώργης που γκρεμίστηκε είχε πρόναο, όπως φαινόταν πριν επιχωματωθεί ο χώρος, κτισμένος κατά τον βυζαντινό ρυθμό, είχε δεξιά και αριστερά στους πλάγιους τοίχους από τρεις κόγχες απ' όπου έμπαινε το φως. Οι τρούλοι ήταν κτισμένοι με πωρόλιθο και δεν είχαν στρογγυλό σχήμα, αλλά το εξάπλευρο και καθένας έφερε ανά τέσσερις κόγχες.

Άλλη εκκλησία, σήμερα ξωκκλήσι, είναι ο **Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος**

που γιορτάζει στις 29 Αυγούστου και τα τελευταία χρόνια έχει ανακαινιστεί με δαπάνη του Δημήτρη Ιω. Βέλλιου και της συζύγου του.

Τέλος, άλλη εκκλησία, σήμερα ξωκκλήσι, είναι στην περιοχή του Παλιοχλωμού, ο πολιούχος **Άγιος Αθανάσιος** που γιορ-

τάζει στις 2 Μαΐου.

Ο τελευταίος ιερέας που κατέβηκε στη

σημερινή συνοικία του «Χλωμού» ήταν ο Παπα-Νάκος που αναγκάστηκε να φύγει από τον Παλιοχλωμό και να συνεχίσει στην ενορία του σημερινού Χλωμού, μέχρι το 1920, οπότε η ενορία του Χλωμού εντάχθηκε στην ενορία της Ευαγγελίστριας.

Στον Παλιοχλωμό και στο ξωκκλήσι του Αγίου Αθανασίου σώζονται ακόμα τα ονόματα των ιερέων, πριν την Επανάσταση, όπως του Παπα-Αυγέρη και του Παπα-Γιωργάκη που αναφέρονται και στο Αρχείο Ζεΐνη.

Στα Καστέλλια υπάρχουν σήμερα και άλλες εκκλησίες (**ιδιωτικοί ναοί**). Ο Ιερός Ναός **«Εισόδια της Θεοτόκου»** ιδιοκτησίας **Γιάννη Αντωνίου και Αγγελικής Πολυχρονοπούλου** και ο Ιερός Ναός

«Αγία Ειρήνη» ιδιοκτησίας της **Ειρήνης Λίτσου**.

Ο Ιερός Ναός **«Άγιος Ιωάννης»** δεν είναι ιδιωτικός, αλλά κτίστηκε με δαπάνη της οικογένειας του **Γιάννη Νικ. Μοσχολιού**, στη μνήμη του.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΙΕΡΕΙΣ

Λίγο πριν και μετά την κάθοδο του χωριού στη σημερινή του θέση, οι ιερείς διατέλεσαν:

- Παπα-Αυγέρης Κάντζος 1727-1729
- Παπα-Μιχάλης 1753-1758
- Παπα-Γιώργης Αναγνώστης -
- Παπα-Σταμάτης Ζεΐνης -
- Παπα-Πέτρος -
- Παπα-Γιάννης Παπαδάκης -
- Παπα-Γιώργης Αδαμόπουλος 1856-1886
- Παπα-Θύμιος Ρούλιας 1887-1900
- Παπα-Θρασύβουλος Παπαγεωργίου 1902-1913
- Παπα-Ηλίας Τσακρής 1918-1921
- Παπα-Παναγιώτης Παπανικολάου 1921-1965
- Παπα-Χαράλαμπος Κουτρούμπας 1965-2000
- Παπα-Κώστας Κάντζος 2005-
- Άλλοι ιερείς που κατάγονται από τα Καστέλλια:
- Παπα-Αναστάσης Λευκαδίτης, ιερέας του Αποστολιά (Κάνιανη)
- Παπα-Πάνος Κοτσίκης, ιερέας Βάργινανης και Γραβιάς
- Παπα-Μήτσος Πιπέλιος, ιερέας Καλοσκοπής και Καλλιθέας Αττικής

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΕΣ

Συνεχίζουμε και στο σημερινό φύλλο τη δημοσίευση συνοπτικών σημειωμάτων που αφορούν «διακεκριμένες προσωπικότητες» συγχωριανών μας από διάφορους χώρους και τομείς της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής ζωής.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΕΛΛΙΟΥ

Η Ειρήνη Βέλλιου είναι κόρη του Γεωργίου Βέλλιου (Γυναικολόγου) και της Ευγενίας Βέλλιου.

Πρόσφατα (Οκτώβριος 2024) εκλέχθηκε τακτική καθηγήτρια (η ανώτατη ακαδημαϊκή βαθμίδα, Full Professor) στο Πανεπιστημιακό Κολλέγιο του Λονδίνου (University College London, UCL) στο Ηνωμένο Βασίλειο, που είναι παγκοσμίως γνωστό και αναγνω-

ρισμένο πανεπιστημιακό ίδρυμα. Συγκεκριμένα η Professor Βέλλιου έχει πλέον έδρα στη βιολογική μηχανική (bioengineering) στο τμήμα Χειρουργικής και Επεμβατικής Επιστήμης (Division of Surgery and Interventional Science, Faculty of Medical Sciences) του UCL.

Η έρευνά της αφορά τον σχεδιασμό και την αριστοποίηση βιοδιεργασιών υπό συνθήκες περιβαλλοντικού στρες (Design of Platforms for Bioprocess Optimisation under stress). Ένα μεγάλο μέρος της ερευνητικής της ομάδας ασχολείται με την μηχανική καρκινικών ιστών (cancer tissue engineering) με τη δημιουργία δηλαδή πολύπλοκων βιοαντιδραστήρων (με χρήση κατάλληλων βιολογικών κ δομών) για τη μελέτη της εξέλιξης διαφόρων τύπων καρκίνων και συγκεκριμένα (1) του καρκίνου του παγκρέατος (2) καρκίνων του δέρματος (μελάνωμα) και (3) καρκίνων ωθηκών. Στους βιοαντιδραστήρες αυτούς μελετά την αντίδραση αυτών των καρκίνων σε κλασσικές θεραπείες (χημειοθεραπεία-ραδιοθεραπεία) και καινοτόμες θεραπείες όπως η θεραπεία πρωτονίων (proton therapy). Ένα άλλο κομμάτι της ερευνητικής της ομάδας ασχολείται με παθογενή βακτήρια που βρίσκονται στα τρόφιμα (όπως η Λιστέρια). Συγκεκριμένα, μελετά τους μηχανισμούς ανάπτυξης αντίστασης (σε μικροβιακό μεταβολικό επίπεδο) σε (1) κλασσικά και φυσικά αντιμικροβιακά και (2) σε καινοτόμες βιομηχανικές κατεργασίες (όπως οι υπέρηχοι) σε στερεά συστήματα πολύπλοκης ρεολογίας κ χημικής σύστασης.

Η καθηγήτρια Ειρήνη Βέλλιου έχει πλούσιο συγγραφικό έργο με πάνω από 80 επιστημονικά άρθρα δημοσιευμένα σε αξιόλογα επιστημονικά περιοδικά, πάνω από 150 συμμετοχές σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια και πληθώρα διακρίσεων στον τομέα της. Έχει επιβλέψει έως σήμερα 5 μεταδιδακτορικούς ερευνητές, 15 υποψήφιους διδάκτορες και 45 διπλωματικές εργασίες προπτυχιακών φοιτητών.

Όσον αφορά το διδακτικό της έργο διδάσκει/έχει διδάξει (1) Κυτταρική Βιολογία (2) Βιοχημική Μηχανική (3)Μηχανική Ιστών και Προχωρημένη Βιοχημική Μηχανική (4) Σχεδιασμό συστημάτων παραγωγής βιομάζας και (5) Ρεολογία τροφίμων.

Ξεκίνησε να εργάζεται στο Πανεπιστημιακό κολλέγιο του Λονδίνου το 2021, ως αναπληρώτρια καθηγήτρια, πριν ήταν επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών του πανεπιστημίου του Σάρεϊ (University of Surrey) στην Αγγλία (2014-2021). Πρωτύτερα, ήταν μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Imperial College London και πριν στο Universite Catholique de Louvain (UCLouvain), το οποίο εδρεύει στο γαλλόφωνο Βέλγιο στην πόλη Louvain-la-Neuve. Πραγματοποίησε το διδακτορικό της στο Βέλγιο και συγκεκριμένα στη Λουβαίνη (Leuven), στο εργαστήριο Ελέγχου και Ρύθμισης Βιοδιεργασιών (BioTeC-Bioprocess Technology and Control laboratory) του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του κορυφαίου φλαμανδικού Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίνης (Katholieke Universiteit Leuven-KULeuven). Ανακηρύχθηκε διδάκτωρ του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίνης τον Ιανουάριο του 2012. Αποφοίτησε από το Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) στην Αθήνα το 2006 και εν συνεχεία εργάστηκε ως ερευνήτρια μηχανικός στο εργαστήριο Τεχνολογίας και Μικροβιολογίας Τροφίμων του ΕΜΠ έως το 2008, όταν αναχώρησε για το εξωτερικό.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ «ΔΩΡΙΚΗ ΤΕΤΡΑΠΟΛΙΣ»

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστελλίων «Δωρική Τετράπολις» ολοκλήρωσε με επιτυχία, για άλλη μια χρονιά τις καλοκαιρινές του δράσεις και εκδηλώσεις.

- Στις 23 Ιουλίου πραγματοποιήσε τη δεύτερη αιμοδοσία για φέτος στο κοινοτικό ιατρείο Γραβιάς με τη συνεργασία του Συλλόγου Γυναικών και του Αθλητικού Ομίλου Γραβιάς.

- Στις 26 Ιουλίου παρουσίασε για πρώτη φορά το 1ο River Food Festival. Στον υπέροχα διαμορφωμένο χώρο της ανάπλασης στο ποτάμι δοκιμάσαμε μοναδικές γεύσεις φαγητών και cocktails υπο τους ήχους DJ sets που μας ξεσήκωσαν όλους να διασκεδάσουμε μέχρι αργά το βράδυ.

- Στις 17 Αυγούστου ο χώρος της ανάπλασης γέμισε και πάλι με κόσμο για το καθιερωμένο πάρτι νεολαίας που φέτος έκλεισε αισίως τα 22 χρόνια και συνεχίζει. Με DJ τους Don Choulio και Mak διασκεδάσαμε και χορέψαμε μέχρι το πρωί σε μια μοναδική συνάντηση κόσμου όλων των ηλικιών.

- Στις 22 Αυγούστου είχαμε τη χαρά και τη τιμή να φιλοξενήσουμε 4 συγκροτήματα παραδοσιακών χορών στο Φεστιβάλ που διοργανώθηκε στον προαύλιο χώρο

του Δημοτικού Σχολείου. Ευχαριστούμε για την παρουσία τους: το Σύνδεσμο Σαρακατσαναίων Ν. Φθιώτιδας, το Καλλιτεχνικό Εργαστήριο Ιτέας, τον Εκπολιτιστικό και Αθλητικό Σύλλογο Λιλαίας και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Δεσφίνας. Το χορευτικό τμήμα του Συλλόγου μας άνοιξε την εκδήλωση με χορούς από τη Μακεδονία και έκλεισε με χορούς από τη Στερεά Ελλάδα υπό τη διδασκαλία της Ζέφης Μιχαηλίδη.

- Στις 23 Αυγούστου, οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις

έκλεισαν με την Θρησκευτική Πανηγυρη. Η παραδοσιακή ορχήστρα των Κουτλή - κλαρίνο και Κωσταρέλο, Ζαβαντιά και Τζαμαλή - τραγούδι ξε-

σήκωσαν τον κόσμο που τραγούδησε και χόρεψε όλο το βράδυ.

Για τους μικρούς μας φίλους διοργανώσαμε δύο εκδηλώσεις σε συνεργασία με το Σύλλογο Γυναικών Καστελλίων.

- Στις 14 Αυγούστου ψάξαμε τους κρυμμένους θησαυρούς στο χωριό μας σε ένα διαφορετικό κυνήγι θησαυρού σε σύλληψη και εκτέλεση του Κώστα Στοφόρου, ενώ στις 21 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε το 5ο Παιδικό Φεστιβάλ Φαντασίας, Δημιουργίας και Παιχνιδιού σε συνεργασία με τις Λιλή Γάτη, Αναστασία Καρανάσιου, Γιώτα Λευκαδίτη και Μίνα Μητροπούλου.

Ευχαριστούμε όλους και όλες που βοήθησαν οικονομικά και εθελοντικά στο στήσιμο και την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων του Συλλόγου μας. Χωρίς τη βοήθεια και την ενίσχυση σας θα ήταν όλα πιο δύσκολα. Τέλος ευχαριστούμε και όλους εσάς που μας στηρίζεται με την παρουσία σας όλα αυτά τα χρόνια. Συνεχίζουμε δυναμικά...

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Καστελλίων πραγματοποίησε με επιτυχία και φέτος τις καλοκαιρινές του δράσεις και δραστηριότητες - εκδηλώσεις:

- Στις 7 Ιουλίου πραγματοποίησε την ηλεκτροδότηση του κτηρίου του Συλλόγου.

- Στις 14 Αυγούστου συνδιοργάνωσε με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καστελλίων «Η Τετράπολις» εκδήλωση για τα παιδιά.

- Στις 15 Αυγούστου συμμετείχε στον στολισμό της Γιορτής της Παναγίας και με προσφορά αρτοκλασίας.

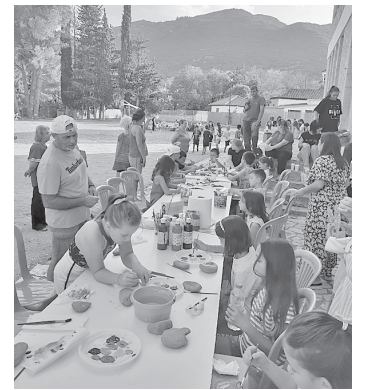
- Στις 16 Αυγούστου στη γιορτή της Πίτας που γίνε-

ται κάθε χρόνο πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία. Χοροί, τραγούδια και διασκέδαση με συμμετοχή μεγάλων και μικρών μέχρι το πρωί.

- Στις 21 Αυγούστου συμμετείχε για δεύτερη φορά στη συνδιοργάνωση με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καστελλίων και τον Προοδευτικό Σύλλογο ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ σε εκδήλωση για τα παιδιά.

- Στις 28 Αυγούστου ο Σύλλογος πραγματοποίησε εκδρομή στα Μετέωρα - Ελάτη. Ολοκληρώθηκε με

επίσκεψη και ξενάγηση στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας με μεγάλη προσέλευση.

- Στις 15 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε ομιλία από κλιμάκιο του Νοσοκομείου Άμφισσας για τον καρκίνο

και έγινε ταυτόχρονα και ενημέρωση για τα θέματα της οστεοπόρωσης από κλιμάκιο του Κέντρου Υγείας Ιτέας για το τεστ Παπανικολάου.

Ευχαριστούμε όλους και όλες που συμμετείχαν και πρόσφεραν προσωπικά ή οικονομικά στην επιτυχία των παραπάνω εκδηλώσεων.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Δημήτρης Μακρής «Συμποσιάζοντας»

Την Τετάρτη 9 Οκτωβρίου στη Σχολή Σταυράκου έγινε -με μεγάλη επιτυχία- η παρουσίαση του βιβλίου «Συμποσιάζοντας» του συμπατριώτη μας σκηνοθέτη Δημήτρη Μακρή, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΟΤΑΝ.

Ο Δημήτρης Μακρής και ο εκδοτικός οίκος Οταν σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου με τίτλο:

«ΣΥΜΠΟΣΙΑΖΟΝΤΑΣ»

Τετάρτη, 9 Οκτωβρίου και ώρα 19:00
«ΣΧΟΛΗ ΣΤΑΥΡΑΚΟΥ»
28ης Οκτωβρίου 65, 10433, Αθήνα Τηλ.: 210 8230124

Για το βιβλίο θα μιλήσουν:

Βασίλης Βαφέας
σκηνοθέτης

Στάθης Βαλούκος
συγγραφέας, σεναριογράφος, ιστορικός

Γιάννης Σολδάτος
συγγραφέας, σκηνοθέτης, ιστορικός

Γιώργος Γιαννούτσος
συγγραφέας, ηθοποιός

Θα χαρηθείσει ο **Σωτήρης Λαμπρόπουλος**
διευθυντής σχολής Σταυράκου

Θα διαβάσει: ο ηθοποιός **Λευτέρης Τσάτσος**
Συντονισμός εκδήλωσης: **Βασίλης Κεσισόγλου**, σκηνοθέτης

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει ιδιαίτερα.

ΟΤΑΝ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ιπποκράτους 15, Τ.Κ. 10679 Αθήνα • Τηλ.: 210 38 00 259
www.ekdoseisotan.gr • info@ekdoseisotan.gr • f.ekdoseisotan

Η πρόσκληση για την εκδήλωση

Όπως σημειώνεται στο οπισθόφυλλο του βιβλίου: «Ο Ίταλο Καλβίνο σχολιάζει ότι οι κλασικοί δε σταμάτησαν ποτέ να μιλάνε για την ουσία των πραγμάτων, αλλά ταυτόχρονα θέτουν δύσκολα ερωτήματα και έτσι η σχολική διδασκαλία κινδυνεύει να τους ταριχεύσει σε μια μουσειακή και σκοτισμένη προσέγγιση. Το πάθος του Δημήτρη Μακρή για την αρχαία γραμματεία είναι γι' αυτήν ένας φόρος τιμής και η νέα αυτή εκδοχή του Συμποσίου μια πολιτισμική προσέγγιση, που μας δίνει μια φρέσκια και ανανεωμένη ματιά στις σελίδες του Πλάτωνα. Και τέλος μας υπενθυμίζει ότι οι μεγάλες ιδέες είναι προϊόντα ενός παλλόμενου ανθρώπινου πνεύματος, ικανού για υψηλές κορυφές σκέψης, αλλά και πλημμυρισμένο από γέλιο, συμπόσια, τραγούδια και όνειρα. Η τόσο ζωτική ανάσα αυτής της αρχαίας ιστορίας του Συμποσίου που συνεχίζει να μας σαγηνεύει, μάγεψε και τον Δημήτρη Μακρή. Εδώ περιγράφει με εμβριθεία την αξέχαστη βραδιά στο σπίτι του Αγάθωνα και διευρύνοντας τις λεπτομέρειες του κάδρου, δημιουργεί απολαυστικούς πίνακες που φωτίζουν την προσωπικότητα του Σωκράτη. Η αφήγηση ρέει και μπολιάζει τον αρχαίο άζονα με μια σύγχρονη πνοή, παιγνιώδη μεν, αλλά πιστή στο ήθος του παρελθόντος, μας μεταφέρει στο αμυδρό φως της αίθουσας του συμποσίου του Αγάθωνα και μοιάζει να βρίσκεται ακριβώς εκεί, ανάμεσα σε προπόσεις και γέλια, δίπλα στους συμποσιάζοντες και αποκαλύπτει κι άλλες πλευρές τους. Με ποια αστεία διασκεδάζει τους καλεσμένους αυτός ο μεγάλος κωμωδιογράφος Αριστοφάνης; Η κρυφή ειρωνεία του Σωκράτη είναι προς όλους; Ποιο είναι το παράξενο μαραφέτι, ο Κινηματογράφος, που εφευρέθηκε από τον όμορφο Αλκιβιάδη και αφήνει τους πάντες άφωνους;»

☆☆☆

Κώστας Στοφόρος, «Το άγαλμα του Πραξιτέλη-μυστήριο στα Αναφιώτικα»

Στις 15 Σεπτεμβρίου, στο 52ο Φεστιβάλ Βιβλίου στο Πεδίον του Άρεως πραγματοποιήθηκε η επίσημη πρώτη παρουσίαση μιας νέας σειράς μυστηρίων για παιδιά από τις εκδόσεις Κύφαντα, με τίτλο «Τόποι Μυστηρίου».

Παρουσιάστηκε το πρώτο βιβλίο της σειράς: Κώστας Στοφόρος, Το άγαλμα του Πραξιτέλη -Μυστήριο στα Αναφιώτικα

ΤΟ ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

Χωρίς υπερβολή το τριήμερο της 28ης Οκτωβρίου ήταν το κάτι άλλο φέτος στα Καστέλλια, αφού ξεπέρασε σε αριθμό επισκεπτών ακόμη και

Πολύς κόσμος, μεγάλες παρέες αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν, γιατί οι διαθέσιμες θέσεις είχαν κλειστεί από πολύ νωρίς.

Συχαρητήρια σε όσους συνέβαλαν, καθοιονδήποτε τρόπο, στη μεγάλη αυτή επιτυχία.

Του Συνεργάτη μας

HardRockCastello

Ρεμπέτικη βραδιά

ΣΑΒΒΑΤΟ

26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 21:30

με τους **Καραμπιπερίμ**

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΡΕΛΗ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΥΚΑΣ
ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΟΓΙΑΣ

CAFE WINE BAR Τηλ: 2265091700 ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

Απολαύστε υπεύθυνα

τις μέρες του Πάσχα.

Όλα τα μαγαζιά, ταβέρνες, τα καφεητοποιηεία και τα άλλα καταστήματα του χωριού ήταν γεμάτα όδες τις μέρες του τριημέρου, πρωί, μεσημέρι και βράδυ.

Ο καιρός ήταν υπέροχος, η φύση και το τοπίο του χωριού εκπληκτικό και θαυμάσιο από όδες τις πλευρές, που αποζημίωσαν ακόμη και τους πιο απαιτητικούς επισκέπτες.

Στο νέο μαγαζί του χωριού HARD ROCK CASTELLO το βράδυ του Σαββάτου της 26ης Οκτωβρίου οργανώθηκε ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ με τους ΚΑΡΑΜΠΙΠΕΡΙΜ (Μαρία Κουρέλη, Δημήτρης Λουκάς, Πάνος Καραμπογιάνης που όλοι τους, κατά γενική ομοφωνία, ήταν καταπληκτικοί.

Η βραδιά ξεπέρασε σε επιτυχία κάθε παρόμοια εκδήλωση και κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Συμμετείχαν και οι έξι συγγραφείς του πρώτου κύκλου: Άννα Βασιλειάδη, Δημήτρης Μάλλης, Αργυρώ Μουντάκη, Εύη Πίνη, Ευδοκία Ποιμενίδου, Κώστας Στοφόρος

Η συνέχεια της σειράς: Άννα Βασιλειάδη, Τα τρία κλειδιά και το μυστικό του Ευριπίδη -Μυστήριο στη Σαλαμίνα

Ευδοκία Ποιμενίδου, Το ρώσικο κειμήλιο και η ψεύτικη πριγκίπισσα - Μυστήριο στην Κομοτηνή

Αργυρώ Μουντάκη, Ο θησαυρός στο πιθάρι - Μυστήριο στα Χανιά

Δημήτρης Μάλλης, Αναζητώντας τη Κυρά της Φυλακωπής -Μυστήριο στη Μήλο

Εύη Πίνη, Μυστικά κρυμμένα στο μπαούλο -Μυστήριο στον Πειραιά

Τη σειρά επιμελείται ο Κώστας Στοφόρος

Οι φωτογραφίες από τη ρεμπέτικη βραδιά που παραθέτονται αποδίδουν τη μεγάλη της επιτυχία.

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

Μετά την αλλαγή της διοικητικής διαίρεσης της χώρας: Βλέπε «Κ.Ν.» αριθ. Φύλλων 104-105, και την κατάργηση των Δήμων, με τη δημοσίευση του ν. ΔΝΖ' (4057/1218) με το Β.Δ. της 29.8.1912 συστήθηκε και αναγνωρίστηκε ως Κοινότητα «Καστελλίου» (μετά του συννοικισμού Χλωμός).

Τέλος με το Π.Δ. 25/20-12-1978 (ΦΕΚ Α.Τ. 8/18.1.1979) μετονομάστηκε από Κοινότητα «Καστελλίου» σε «Κοινότητα Καστελλίων» και το χωριό από «Καστέλλιον» μετονομάζεται σε «Καστέλλια», τα).

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ/ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ

Ιωάννης Σταματέλος	1914-1917
Δημήτριος Γ. Μακρής	1917-1918
Παναγιώτης Παπαδάκης	1918-1920
Νικόλαος Τσάκαλος	1920-1932
Ιωάννης Γ. Μακρής	1932-1933
Γεώργιος Χρ. Παπαγεωργίου	1933-1936
Δρόσος Ιω. Βέλλιος	1936-1940
Ιωάννης Γ. Κυριαζής	1940-1941
Ευστάθιος Σταματοπούλος	1941-1942
Μιχαήλ Μοσχολιός	1943-1945
Αντώνιος Τσακνιάς	1945-1946
Αλέξανδρος Γ. Μακρής	1946-1951
Γεώργιος Χρ. Παπαγεωργίου	1951-1958
Παναγιώτης Ε. Τσακνιάς	1959-1974
Πολύκαρπος Παπανικολάου	1975-1978
Δήμος Β. Πέτρου	1979-1986
Ζαχαρίας Μακρής	1987-1990
Αθανάσιος Μυρμίρης	1991-1998
Σπύρος Γεωργίου	1999-2003
Παναγιώτης Ν. Μακρής	2003-2004
Νικόλαος Λίτσος	2004-2009
Δημήτριος Χουλιάρης	2010-2013
Σπύρος Κουτρούμπας	2014-2018
Γεώργιος Χαλατσάς	2019-

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Αθανάσιος Χουλιάρης
Αθανάσιος Αποστολόπουλος
Ιωάννης Δ. Κόλλιας
Μιχαήλ Μοσχολιός
Πολύκαρπος Παπανικολάου
Ιωάννης Γ. Κυριαζής
Παναγιώτης Γιαννόπουλος
Κώστας Μακρής
Ηλίας Λευκαδίτης

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Η Πολιτιστική Παράδοση

Η γεωγραφική δομή του ελληνικού χώρου διαμόρφωσε το κράτος-πόλη με τον ευρύτερο ζωτικό της χώρο, σε μια γεωγραφική ενότητα με οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς δεσμούς αιώνων.

Μια φυσική γεωγραφική ενότητα του ελληνικού χώρου είναι και αυτή που καλύπτει στην επαρχία Παρνασσίδας. Αποτελεί τμήμα της ευρύτερης περιοχής, που καλύπτει η Φθιωτιδοφωκίδα, περιοχή με την οποία οι κάτοικοι της είχαν πάντοτε άμεση επικοινωνία και κοινωνικοοικονομική συνεργασία. Μια περιοχή με κοινά στοιχεία γλώσσας, ήθη, έθιμα, θρησκεία, ψυχαγωγία, εκδηλώσεις, παραδόσεις, πεποιθήσεις και δοξασίες, για αιώνες.

Τα ήθη, τα έθιμα, οι λαϊκές δημιουργίες, στην καθημερινή ζωή, ήταν κοινής αποδοχής και ενωτικοί κρίκοι κοινωνικής αρμονίας και ζωής.

Ήθη και έθιμα λαϊκής σοφίας που δεν εξαιρούσαν κανένα από τη χαρά και τη λύπη και την ευπρεπή κοινωνική συμπεριφορά. Έθιμα συμπαράστασης και αλληλεγγύης στα προβλήματα της καθημερινής ζωής. Ένας πλούτος ψυχής και ένα άγραφο δίκαιο που παραδίδεται με ευαισθησία, από γενιά σε γενιά, για να υπηρετεί την κοινωνική συμβίωση, την αρετή και να εξασφαλίζει την καλύτερη προοπτική, για το αύριο.

Λαϊκές δημιουργίες τέχνης που αποτελούν αληθινή κιβωτό κειμηλίων της λαϊκής ψυχής και καλαισθησίας.

Βασικά Στοιχεία

της Πολιτιστικής Ζωής

Η καθημερινή διαβίωση, στις μικρές και μεγάλες κοινό-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ

τητες, στα προ του πολέμου χρόνια, είχε όλα τα χαρακτηριστικά στοιχεία μιας οργανωμένης και πειθαρχημένης ζωής. Περιείχε όλα τα στοιχεία που έδιναν σιγουριά και μια κοινωνική ζωή πλουτισμένη με όλες εκείνες τις εκδηλώσεις που έδινε το τότε επίπεδο της κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης στη ζωή της υπαίθρου.

Τα χωριά εργατικό μελίσσι που βομβούσε ολημερίς και σιγά-σιγά τη νύκτα, κοινωνικά και εθνικά φυλάκια που ζούσαν με ανθρωπιά, σέβας στο Θεό και συμβίωναν αρμονικά με τη φύση. Σήμερα βουβάθηκαν κι έμεινε η κραυγή του πόνου για όσα χάθηκαν και την άγνωστη γι' αυτά προοπτική.

Οι μεταπολεμικές εξελίξεις ξεριζώσαν τους κατοίκους από τις προγονικές τους εστίες και ξεγύμνωσαν πολιτιστικά την περιοχή μας από τα ήθη και έθιμα, από τα βιώματα που ζέσταιναν την ψυχή τους και τους κρατούσαν ριζωμένους στα όμορφα χωριά μας.

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά στοιχεία της ζωής στην περιοχή μας είναι τα κατωτέρω.

Ήθη και έθιμα

Η καθημερινή επικοινωνία με το συνάνθρωπο, ένας ζεστός χαιρετισμός με την εγκάρδια ευχή για καλή ημέρα, βδομάδα ή μήνα.

Ο χαρούμενος χτύπος της καμπάνας του εσπερινού και της λειτουργίας της Κυριακής και της κάθε γιορτής θεϊκή πρόσκληση σε κοινή προσευ-

χή ευχαριστιών και παρακλησεων.

Ο χορός και το τραγούδι στον αυλόγυρο της εκκλησίας, όταν τελείωνε η θεία λειτουργία της Κυριακής ή της γιορτής, από τους γιορτοφερέμενους συγχωριανούς ένα ευφρόσυνο σκηνικό χαράς, αγάπης, ομοψυχίας.

Η κοινωνική ιεραρχία, με τις άγραφες διαβαθμίσεις της, σεβαστή από όλους.

Τα πανηγύρια στα ξωκκλήσια μια αμφικτιονική συνάντηση επικοινωνίας, συνεργασίας, προσευχής και γλεντιού της ευρύτερης περιοχής κάθε κοινότητας.

Οι γάμοι, οι γιορτές και οι άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις ένα συλλογικό σκηνικό ζωής και χαράς, που το πλούτιζαν οι τοπικοί μουσικοί με την πίπιζα, το νταούλι, το λαούτο κι άλλα μουσικά όργανα. Κοινωνίες αλληλεγγύης, συμπαραστάσης, συνεργασίας, καθολικής συμμετοχής στα προβλήματα, στη χαρά και τη λύπη.

Τα νυχτέρια, οι βεγγέρες στις γειτονιές, τα ηρωικά τραγούδια χαράς και λύπης, στις ανάλογες συντροφιές, τα παραμύθια γεμάτα αίγλη, περιπέτεια και φαντασία, ανέκδοτα, χωρατά, ιστορίες, πλούτιζαν τις συναναστροφές τις μέρες τηςσχόλης κι έφερναν τις κοινωνίες σε επικοινωνία διαλόγου και ψυχικής ενότητας.

Ο τρύγος, το αλώνισμα των δημητριακών, το αρνοκούρεμα της στάνης, το ξεφλούδισμα του καλαμποκιού ένα χαρούμενο πανηγύρι μόχθου, χαράς και ευχαριστιών στο Θεό.

Οι αργαλειοί και οι υφάντρες, στο κάθε σπίτι, ένα εργαστήρι που με το τραγούδι της χαράς ετοιμάζονται οι προίκες των κοριτσιών και τα υφαντά που στολίζουν τα νοικοκυριά.

Η έναρξη και το τελείωμα, στο κτίσιμο του σπιτιού, μια σεμνή γιορτή με την ευλογία του ιερέα, τα δώρα και τις ευχές των συγγενών και των φίλων.

Οι εθνικές γιορτές, το τέλος της σχολικής χρονιάς, μέρες που ο μαθητόκοσμος πρωταγωνιστούσε στο χαρούμενο πανηγύρι εθνικής έξαρσης και κοινωνικής ανάτασης.

Λαϊκό πανηγύρι, εικόνες θρύλου, αγώνας δρόμου και βουκολικής ομορφιάς, όταν τα κοπάδια και οι τσοπαναράιοι κατηφόριζαν με τα αγριοκαίρια του Αη Δημήτρη από τα Βαρδούσια, τη Γκίονα, την Οίτη και τον Παρνασσό για τα χειμαδιά κι ανηφορίζαν, του Αη Γιωργιού, ξανά στα δροσερά λειβάδια του βουνού, με τάματα και προσευχές στους τοπικούς προστάτες αγίους, των κοπαδιών και της φαμίλιας.

Το Πάσχα πανηγύρι ανάστασης με τις ομαδικές ψησταριές και τα Χριστούγεννα ευτυχία με τις γουρνοχαρές, με τη συντροφιά των ξενιτεμένων και των καλεσμένων.

Ημέρες θρησκευτικής κατάνυξης με τις εκκλησίες γεμάτες από γιορτοφερέμενους προσκυνητές. Παιδιά, γέροι, όλη η τοπική κοινωνία πλημύριζε τις πλατείες και τα χοροστάσια σ' ένα παλμό ζωής που έδινε μια λαμπρή γιορτινή εικόνα.

Χοροί - Τραγούδια - Ψυχαγωγία

Ο καθημερινός μόχθος των κατοίκων για την επιβίωση ήταν σκληρός. Η απόκτηση των μέσων ζωής απαιτούσε πολύ χρόνο και πολύ μόχθο.

Οι μέρες και οι ώρες τηςσχόλης ήταν δεμένες με το θρησκευτικό εορτολόγιο, τις σημαντικές κοινωνικές εκδηλώσεις και τις καιρικές συνθήκες, που πολλές φορές δεν επέτρεπαν την εργασιακή απασχόληση.

Στις ημέρες τηςσχόλης, της γιορτής, του πανηγυριού αλλά και στους χώρους εργασίας το Δημοτικό Τραγούδι ήταν πάντα η χαρά της ζωής, η έκφραση πόθων, ελπίδων, χαράς και λύπης.

Στις μέρες των πανηγυριών, των γιορτών, των κοινωνικών εκδηλώσεων όπως οι γάμοι, τα αρραβωνιάσματα, οι βαπτίσεις αλλά και άλλων ημερών χαράς, το τραγούδι και ο χορός αποτελούσαν ένα έντονο ξέσπασμα ψυχικής αγαλλίασης και κοινωνικής συναδέλφωσης.

Ήταν όλα μαζί η ποιητική έκφραση για τη ζωή, η ιστορική καταγραφή γεγονότων, η αναφορά στα ήθη, τα έθιμα, τις εκδηλώσεις, τις κακουχίες, τα βιώματα και τους αγώνες για τη λευτεριά του τόπου μας. Με τις παραδόσεις, τα τραγούδια και τους χορούς της Ρούμελης έζησαν και μεγαλούργησαν οι γενιές που πορεύτηκαν στην περιοχή μας.

Οι ραγδαίες μεταπολεμικές εξελίξεις επέδρασαν εκρηκτικά στην πολιτιστική ζωή του τόπου μας και μέσα στα πολλά άλλα και στον τρόπο και τα μέσα διασκέδασης. Μια αλλαγή που πέρασε στο τραγούδι, τους χορούς, την ψυχαγωγία του λαού μας, με μια επικίνδυνη στροφή σε ξενόφερτες συνήθειες.

Λαϊκή Τέχνη

Η λαϊκή τέχνη στις γενιές που πέρασαν και έζησαν στον τόπο μας ήταν επινοήσεις για την εξυπηρέτηση αναγκών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Τέχνη που παραδίδεται από γενιά σε γενιά και που κάθε μια απ' αυτές με έμπνευση και μεράκι προσθέτει τις δικές της ευαισθησίες.

Υφαντά άριστης τέχνης που στολίζουν τα αρχοντικά, κεντήματα, πολλά απ' αυτά έργα τέχνης, γιορτινές φορεσιές αστραφτερές δημιουργίες που προσφέρουν χειροποίητα προϊόντα άριστης τέχνης για το νοικοκυριό και τις επαγγελματικές ανάγκες.

Μάστοροι και μαστορόπουλα σμιλεύουν την πέτρα

με δεξιότητες και μεράκι και στήνουν εκκλησίες, καμπαναριά, μοναστήρια, γιοφύρια και αρχοντικά, έργα τέχνης και απαρράμιλλης ευαισθησίας.

Πνευματική Πορεία

Στη μακραίωνη τουρκική κατοχή τα Κρυφά Σχολεία των μοναστηριών της περιοχής έδιναν λιτές πολύτιμες γνώσεις, καλλιεργούσαν το εθνικό φρόνημα και το θρησκευτικό συναίσθημα και προετοίμαζαν τους νέους για τη μεγάλη ώρα της εθνεγερσίας.

Η πνευματική αυτή καλλιέργεια, η κρυφή ελληνική παιδεία στις εκκλησίες και τα ξωκκλήσια, γαλούχησαν τους πολλούς οπλαρχηγούς της περιοχής μας, Θανάση Διάκο, Πανουργιά, Γκούρα, Τράκα, Παπανδρέα και τους πολλούς λιονταρόψυχους αγωνιστές, που τους συνόδευσαν στους ηρωικούς τους αγώνες.

Η προπολεμική παιδεία καθολική στην πρωτοβάθμια βαθμίδα και επιλεκτική στις άλλες βαθμίδες, γαλούχησε ένα ανθρώπινο δυναμικό με πνευματικές αρετές και ανησυχίες που κατέκτησε κορυφαίες θέσεις στην πνευματική, επιστημονική και καλλιτεχνική ζωή της περιοχής και του τόπου μας γενικότερα.

Τα επαγγέλματα που έσβησαν

Η αναδρομή στην πολιτιστική πορεία της περιοχής μας θα άφηνε ένα μεγάλο κενό εάν αγνοούσαμε τους κρίκους των βασικών επαγγελμάτων και τεχνικών μέσων, που στα κοντινά προπολεμικά ακόμα χρόνια στήριζαν τον παραγωγικό μηχανισμό και πρόσφεραν υπηρεσίες στις καθημερινές ανάγκες των τοίκων. Επαγγέλματα και τεχνικά μέσα που έσβησαν από τις μεταπολεμικές εξελίξεις στην τεχνολογία, την επιστήμη, την κοινωνικοοικονομική ανασύνταξη.

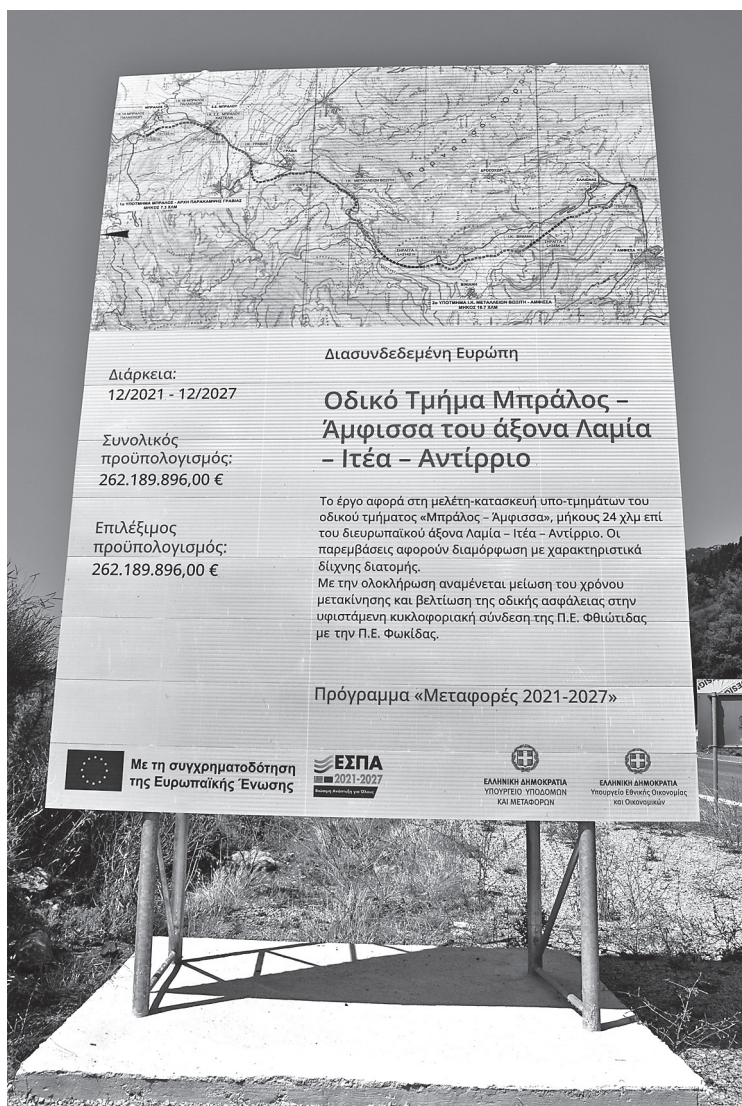
Για ενημέρωση σημειώνουμε τα βασικά επαγγέλματα που δεν υπάρχουν σήμερα. Αυτά είναι:

- Οι νερόμυλοι και οι μυλωνάδες
- Τα μαντάμια, οι νεροτριβές
- Ο τσαγκάρης, ο μπαλωματής, ο τσαρουχάς
- Ο βαρελοποιός
- Το χωρικό εργαστήρι του μαραγκού
- Ο καλαντζής
- Ο σαγαμοποιός (σαμαράς)
- Ο πεταλωτής
- Ο καρποποιός
- Ο αβελοποιός
- Ο κεραμιδιάς
- Ο βαλμάς
- Ο τσαμπάσης
- Οι χαντζήδες και τα χάνια
- Ο ντελάλης
- Ο δραγάτης
- Ο νεροφύλακας
- Το ρακαριό
- Οι λανάρες

Μια σειρά από επαγγέλματα και βιοτεχνίες που συμπλήρωναν την, κατά βάση, αγροτική οικονομία της αυτάρκειας και πρόσφεραν 7 υπηρεσίες που υπηρετούσαν την παραγωγική απασχόληση και την οικιακή οικονομία των κατοίκων.

(Συνεχίζεται)

ΟΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΑΜΦΙΣΣΑ

ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ

Διπλή η εικόνα του χωριού μας το καλοκαίρι (και όχι μόνο):

-Από τη μια έχουμε τους ανθρώπους της πράξης. Και μιλώ για τους Συλλόγους μας. Τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Δωρική Τετράπολις» και τον Σύλλογο Γυναικών Καστελλίων «Πρόοδος» που με τη συνεργασία τους διοργάνωσαν ένας πλήθος εκδηλώσεων που αγκάλιασαν κυριολεκτικά χιλιάδες κόσμου.

Γράφει ο Κώστας Στοφόρος

Μια σύνοψη από τον Πολιτιστικό Σύλλογο:
27 Ιουλίου - 1ο River Street Food
14 Αυγούστου - Περίπατος μυστήριου στα Καστέλλια

- Κυνήγι Θησαυρού
17 Αυγούστου - 22ο River Party
21 Αυγούστου - 5ο Παιδικό Φεστιβάλ

22 Αυγούστου - Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών

23 Αυγούστου -Θρησκευτική Πανήγυρις

Πολλές από αυτές τις εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γυναικών, που στις 16 Αυγούστου διοργάνωσε και μια υπέροχη γιορτή πίτας και συνέχισε τις ποικίλες δράσεις του και με εκδρομή στα Μετέωρα

Για να πραγματοποιηθούν όλες οι εκδηλώσεις αυτές οι εκδηλώσεις, κάποιιοι άνθρωποι έδωσαν τα πάντα, προετοιμάζοντας τις πολύ καιρό πριν, θυσιάζοντας χρόνο από την προσωπική τους ζωή.

Κι όλα αυτά αφιλοκερδώς, με μόνο οδηγό την αγάπη για το χωριό μας.

Αυτή είναι η καλή πλευρά.

- Η άλλη είναι η πλευρά του ... «Θα»

Και μιλώ για τον Δήμο Δελφών. Που ετοιμάζεται να μπει στο βιβλίο Γκίνες των ρεκόρ με ίσως τη μόνη...Δημοτική (!) Βιβλιοθήκη που δεν έχει βιβλιοθηκάριο, ενώ πέρασε μήνες ολόκληρους χωρίς ρεύμα. Κι αυτό είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου.

- Για το σημαντικότερο πρόβλημα που είναι το νερό, όλο λένε πως «λύθηκε», «θα» λυθεί και ποτέ δεν λύνε-

ται. Σε χωριό που βρίσκεται κάτω από τη Γκιώνα, όπου τα νερά τρέχουν από τις πηγές... Και φυσικά ρίχνουν ο ένας τις ευθύνες στον άλλον. Και χρόνια τώρα δεν μπορούν καν να συμφωνήσουν που οφείλονται όλα αυτά. Και φυσικά παριστάνουν όλοι τους «ειδικούς», ενώ δεν έχουν απευθυνθεί για βοήθεια σε πραγματικούς ειδικούς που έχουν προσφερθεί να βοηθήσουν...

- Για το διαλυμένο σε πολλά σημεία αυλάκι, πάλι δεν μπορούν να βρουν τι ακριβώς φταίει και πάλι μας γεμίζουν με «θα». Ίσως, μπορεί, αν, δεν ξέρουμε, πού να βρούμε λεφτά... Σωρεία δικαιολογιών.

Όπως και για τον δρόμο που συνδέει τα Καστέλλια με τα κοντινά μας χωριά και τη Γκιώνα... Σε κάποια σημεία αδιάβατος κι επικίνδυνος. Τέτοια εγκατάλειψη δεν έχουμε βιώσει όπως αυτή που βιώνουμε από τότε που δημιουργήθηκε ο Δήμος Δελφών...

- Και να ήταν μόνον αυτά; Καμία αναπτυξιακή προοπτική, καμία θετική πρόταση για να βελτιωθούν οι συνθήκες ζωής στο χωριό, κανένα σχέδιο για να έρθουν νέοι άνθρωποι και να μη σβηστούν τα χωριά μας από τον χάρτη.

- Γιατί να μη διεκδικήσουμε να λειτουργεί με μόνιμο γιατρό το Αγροτικό Ιατρείο; Ή θα αρρωσταίνουμε με ωρARIO;

- Κι αντί όλα αυτά να μας ενώσουν για να διεκδικήσουμε δυναμικά, ζήσαμε μια Συνέλευση του χωριού, όπου κάποιιοι καλλιέργησαν τον διχασμό και επένδυσαν σε μεθόδους κερκίδας ποδοσφαίρου.

- Κι ακούστηκαν τραγικές προτάσεις, όπως αυτή να γκερεμιστεί το κτίριο Λέζα, κομμάτι της ιστορίας του χωριού μας. Ένα κτίριο που μπορεί αν αξιοποιηθεί, για το οποίο «εξαφανίστηκαν» μυστηριωδώς τα κονδύλια. Αντί τις διεκδίκησης, η κατεδάφιση...

- Και τι θα γίνει με το αρχοντικό Καραπλή; Πιέζει ο Δήμος την εφορεία αρχαιοτήτων ώστε να το αξιοποιηθεί. Εδώ, θυμίζω δεν υπάρχει και ζήτημα για κονδύλια, αφού η αείμνηστη Κατερίνα Καραπλή, άφησε και την υπόλοιπη περιουσία της για αν λειτουργήσει. Οι πόροι υπάρχουν, αλλά όχι η βούληση.

Κι όμως. Αυτό θα ήταν ένα αναπτυξιακό έργο, αφού θα έφερνε στο χωριό επιστήμονες κι επιτέλους θα αναδεικνυόταν η Δωρική Τετράπολη κι όλη η ιστορία του τόπου μας...

- Εν κατακλείδι. Δεν έχουμε να περιμένουμε τίποτα από τις τοπικές αρχές. Μόνοι μας, μέσα από τη συνεργασία μπορούμε να προχωρήσουμε σε σχεδιασμό και να πάμε ένα βήμα παραπέρα την ήδη πλούσια δράση των Συλλόγων μας.

Αντί του διχασμού που προωθείται για την εξυπηρέτηση προσωπικών μικροσυμφερόντων, ας αντιτάξουμε τη συνεργασία, την ομόνοια και τη δουλειά για το σύνολο. Για το χωριό μας.

Ίσως πραγματοποιώντας μια Αναπτυξιακή Συνέλευση, όπου να καλέσουμε τους τόσους έγκριτους επιστήμονες - συγχωριανούς μας για αν μας πουν τι μπορεί να γίνει.

Ελπίζω να μην είναι πολύ αργά...

**ΚΑΣΤΕΛΜΙΩΤΕΣ:
ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ, ΒΟΗΘΑΤΕ ΕΤΣΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ**